

Károsítóhelyzet alakulása, növényvédelmi előrejelzés

Zala vármegye, 2024.08.12-2024.08.19.

Időjárás:

A múlt héten folytatódott a kifejezetten meleg, száraz időjárás a megyében. Csapadék csak szórványosan hullott, 1-2 nap, 4-24 mm mennyiségben, de továbbra is voltak olyan területek, ahol a szárazság uralkodott.

A páratartalom (átlag) 68-78 % között változott.

A hőmérsékleti értékek emelkedtek, a minimum 17,7-21,05 fok, a maximum 29,6-36,1 fok között alakult (átlag: 23,6-28,6 fok). A hőmérséklet az éjszakai órákban sem csökkent számottevően.

ŐSZI KÁPOSZTAREPCE, KERESZTESVIRÁGÚ MÁSODVETÉSEK

Növényfenológia: hántott tarló, 4(6) leveles állapot.

A **hántott repce tarlókon** az árvakelésű repce átlagosan 4 leveles állapotú. A **bolhák** jelenléte folyamatos, de számuk ellenére a kártétel csak gyenge mértékű.

A **keresztesvirágú zöldítő vetések** fejlődése az esősebb területeken gyorsult egy kicsit, máshol továbbra is vontatott.

Az állományokba kihelyezett sárga lapok már mindenütt jelzik a **repcedarázs** betelepődését, a fogások emelkedtek, 50-55 db imágó/csapda/hét mennyiség. Tojásrakás nyomai még nem láthatóak.

A keresztesvirágú zöldítő vetéseken a **bagolylepkék** rágásnyomai gyenge, foltokban közepes erősségűek.

KUKORICA

Növényfenológia: viaszérés-viaszérés vége.

A kukorica állományok a megyénkben is elkezdtek „felsültni”. A csapadékmentes területeken a növények alsó ~50 %-a felszáradt, sok helyen a fejek lefelé fordultak. Az esősebb területek kicsit jobb a helyzet.

Kukoricában a **kukoricamolylepke** 2. nemzedékének rajzása folyamatos, mostanra csökkenő 5-13 db imágó/csapda/3 nap fogással a fénycsapdákból. A párosodás, tojásrakás folyamatos.

A **kukoricabogár** rajzása hasonló az előző időszakhoz, jelentős népesség növekedés továbbra sem figyelhető meg.

A **fuzáriumos szárfertőzés** mellett a vadak kártétel is emelkedő. A csapadékosabb időszakokban a betegség enyhe erősödésére számíthatunk.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: citromérés-citromérés vége.

A napraforgó állományok barnulása, száradása folyamatos, egy-egy tábla szinte egyik napról a másikra színeződött el jelentősen. Az állományszáradás elsődleges oka a **száraz, meleg időjárás mellett az alternáriás betegség** állományszintű erősödése.

Az **alternáriás** betegség fokozódó tünetei a leveleken, a tányér pikkelylevelein és a száron is elterjedtek mostanra. Közepes-erős fertőzöttség tapasztalható.

A **diaportés szár-és tányérothadás** betegség újabb tünetei nem figyelhetők meg, vagy a jelentősen barnult állományokban már nem elkülöníthetők egyértelműen. A szár-illetve tányér törés viszont növekedett állományon belül.

Az előzők mellett a **makrofomínás betegség** táblán belüli, foltszerű fellépése gyakori.

Az állományok felszáradása, az érési folyamatok előrehaladottsága, valamint a betegségek további terjedésének, károkozásának megakadályozása végett az állományszárítások megkezdése javasolt.

BURGONYA

Növényfenológia: gumó parásodás, érés, betakarítás kezdete.

A száraz, meleg időjárás miatt az állományok felszáradása intenzív, házi kertben gyakori a 100 %-os lombvesztés, felszáradás.

Az öntözött és rendszeres védelemben részesített állományok valamivel zöldebbek, ott az **alternáriás betegség** közepes-erős mértékű fellépése egyértelműen megfigyelhető. A **burgonya/paradicsomvész** az idei évben kisebb jelentőségű volt.

A burgonya állományokban a **burgonya bogár** egyedei már nem láthatóak (főleg a felszáradt állományokban), de pl. házi kertben, padlizsánon folyamatos a kártételük, az imágók mellett, különböző lárvaformák rágásával.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA, KÖRTE, DIÓ

Növényfenológia:

Cseresznye, meggy, kajszi: betakarítás utáni állapot;

Őszibarack: érés, betakarítás vége.

Alma, körte: gyümölcs színeződés-érés kezdete; betakarítás folyamatos.

Károsítók:

Almában, körtében a **monília gyümölcstrothadás** erősödése a darazsak vagy egyéb mechanikai kártétel nyomán tapasztalható. A gyümölcsmonília és egyéb tárolási betegségek ellen a záró permetezések elvégzése javasolt. A gyümölcshullás folyamatos, intenzív almában, körtében is, mely elsősorban a száraz, meleg időjárás miatt jellemző, de valamelyest erősödött az almamoly kártétele is. Az **almamoly** rajzása folyamatos, tömeges, mostanra kissé csökkenő, de így is jelentős számú, 16-28 db imágó/csapda/3 nap mennyiséggel a csapdáknál.

Cseresznyében a **blumeriellás levélfoltosság** tünetei hasonlóak az elmúlt héthez, gyenge (2-es fokozat) fertőzöttség jellemző. A lombozat sárgulása, hullása folyamatos, mely elsősorban a szárazságból adódik.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása folyamatos, újra intenzíven növekvő számú (76-87 db imágó/csapda/3 nap), ahogy szilvában a **szilvamoly** egyedszáma is enyhén emelkedő (bár az idei évben így is alacsonyabb mint szokott), 18-21 db imágó/csapda/3 nap fogással. A gyümölcshullás folyamatos, intenzív, szintén főleg élettani okokból eredően.

Dióban tovább csökkent, a **nyugati dióburok-fúrólégy** rajzása, 15-21 db imágó/csapda/hét fogással. A párosodás, tojásrakás folyamatos, csökkenő tendenciájú, ellenben a lárva kártétele gyakorivá vált, és erősödött. Az idei évben nagyon nagy területi heterogenitással, a termés 20-50 %-án látható (közepes-erős mértékű) kártétel. A fajták érési ideje valamint az engedélyezett készítmények élelmezés egészségügyi várakozási ideje miatt a védekezés már csak a helyi csapda fogások függvényében javasolt.

SZŐLŐ

Növényfenológia: zsendülés, csemege szőlő fajták: érés, szüret.

A **szőlő lisztharmat** levél fertőzöttsége közepes szintű maradt, a kazmotéciumok képződése lassú, de folyamatos.

A **peronoszpóra** fertőzésveszélye lombon az elmúlt héten csökkent, csak észlelési szintű az új tünetek fellépése a hajtásvégi, fiatal leveleken.

A **botritiszes fürtfertőzés** számára továbbra sem kedvezett az elmúlt hét. A korábbi tünetek nagy része beszáradt. Újabb tünetek a mostani záporok, zivatarok által sújtott területeken léphetnek fel. Itt megelőző védekezés javasolt.

A **fitoplazma** tünetek megjelenése folyamatos, tömeges a megyében. A tünetes növények folyamatos eltávolítása még mindig nagyon fontos.

Az **amerikai szőlőkabóca** egyedszáma tovább csökkent, a csapdafogások alapján 13 db imágó/csapda/hét mennyiségben rajzik a vektor. Az imágók csapdázása és a védekezés indokolt az élelmezés egészségügyi várakozási idők figyelembe vétele mellett!

Zalaszentlőrinc, 2024. augusztus 20.

Tűh Annamária
előrejelző